

چکیده

این پایان نامه داستان حضرت یوسف و زلیخا را در ادبیات اسلامی در شبه‌قاره مورد بررسی قرار گرفته است. قصه یوسف و زلیخا یکی از داستان‌های عشقی و صوفیانه‌ای است که از قرآن کریم به ادب پارسی راه یافته است. حکیم ابوالقاسم نخستین کسی است که در ادبیات اسلامی این قصه را به شعر در آورده است. پیش از او، ابوالمؤید بلخی بختیاری این داستان را به نظم در آورده است، اما از منظومه‌های آنان اثری در دست نیست. این داستان در ادب پارسی توسط عبدالرحمان جامی، شاعر قرن نهم والاترین سطح ادبی _ عرفانی برکشیده شده است و شاعران زبان فارسی به ویژه شاعران شبه‌قاره در تتبع یوسف و زلیخا، مثنوی‌ها به زبان فارسی سرودند و اتباع جامی را با کمال میل پذیرفته اند. در این تحقیق تلاش بر این است که تمام شاعران شبه‌قاره از دوره اکبری (۹۶۳ - ۱۰۱۴ ق) گرفته تا دوره جهانگیری (۱۰۱۴ - ۱۰۳۷ ق) دوره شاهجهانی (۱۰۳۷ - ۱۰۶۸ ق) دوره اورنگزیب و تیموریان متأخر (۱۱۱۸ - ۱۲۷۴ ق) و دوره انگلیسیان (۱۲۷۴ - ۱۳۶۶ ق) که مثنوی یوسف و زلیخا را سروده‌اند معرفی شوند که هنوز به صورت نسخه‌های خطی در کتابخانه‌های معروف و کتابخانه‌های شخصی هند و پاکستان در پرده اخفا مانده است. در پایان تحلیل مثنوی یوسف و زلیخا جامی و مثنوی منچری مقایسه ویژگی‌های سبک شناسی به سه سطح زبانی، ادبی و فکری صورت خواهد گرفت.

کلمات کلیدی: مثنوی یوسف و زلیخا، جامی، شبه‌قاره، استقبال، ادب پارسی، سبک شناسی.